

VILÁGTÖRTÉNELEM

A POLGÁRI FIÚISKOLÁK II. OSZTÁLYA SZÁMÁRA.

A VALLÁS- ÉS KÖZOKT. M. KIR. MIN. MEGBÍZÁSÁBÓL

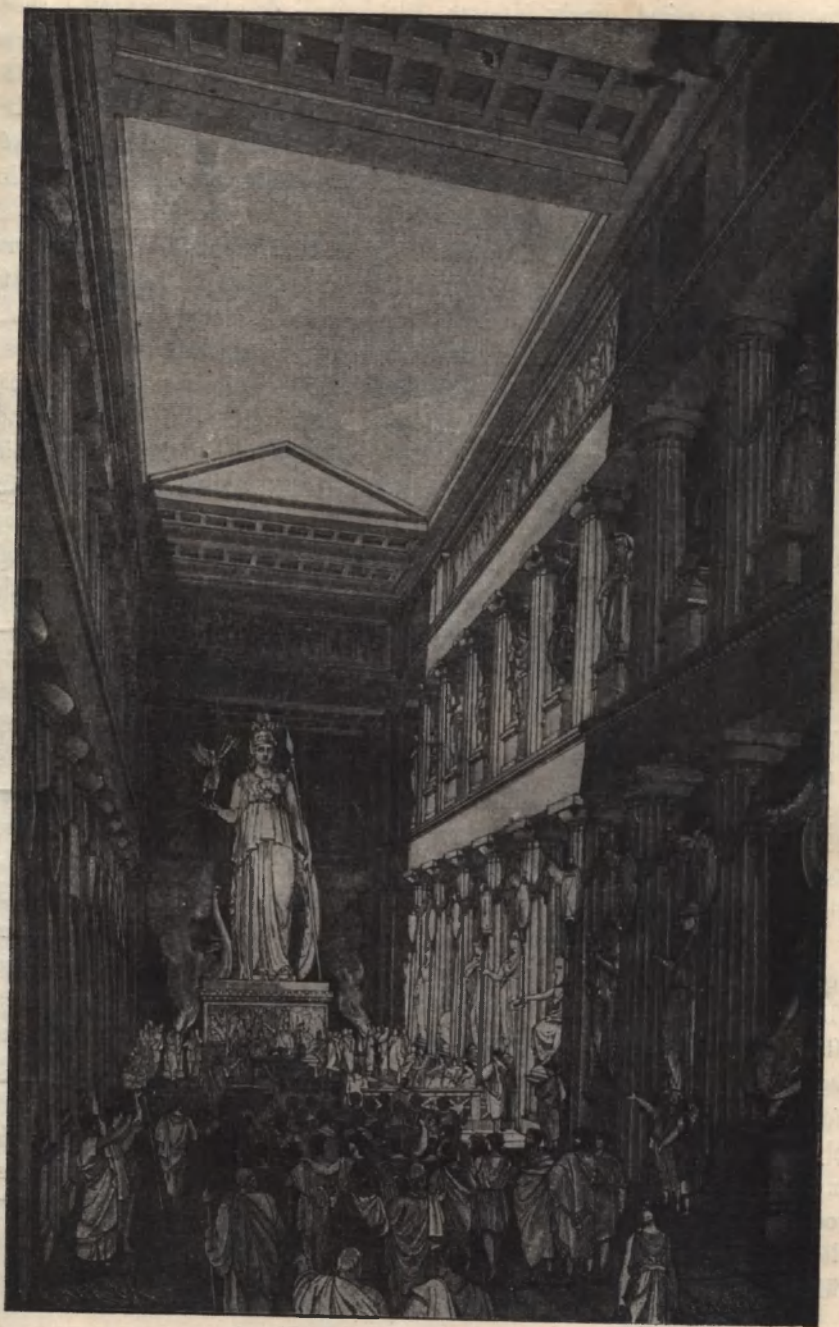
ÍRTA DR. GOMBOS F. ALBIN.

I. AZ ÓKOR ÉS A KÖZÉPKOR A MAGYAROK
HONFOGLALÁSÁIG. — ELSŐ KIADÁS.

KIADJA A KIRÁLYI MAGYAR EGYETEMI NYOMDA
BUDAPEST, IV., MÚZEUM-KÖRÚT 6. GÓLYAVÁR. 1925.

*Athene istennő akropolisi nagy-templomának, a Parthenonnak belseje.
(Képeleti helyreállítás.)*

kormányozta a népet, amely bizalma jeléül évről évre bevásárolta a hadvezérek sorába.

Perikles a spártaiakkal szemben Kimon békülékeny politikáját követte. Időt akart nyerni, hogy Athén kellőképpen felkészülhessen a kikerülhetetlen küzdelemre. Erre a célra, valamint Athén szépítésére a delosi szövetség pénztárát használta fel, amelyet Athénbe helyezett át. Mindenekelőtt kiépítette az ú. n. *hosszú falakat*, amelyek a város tengeri kikötőjéig, a *Piraeusig* húzódtak s ezzel elérte azt, hogy Athént szárazföldi ostromzárral nem lehetett kiéheztetni. Athén hatalmának alapjává a hajóhadat tette, amelyet úgy megnövelt, hogy a görög államok együttesen sem versenyezhettek vele.

Sophokles. (Róma, Laterán.)

Az állam belső életében a nép jogainak kiterjesztésére törekedett. Hazájának jövőd nagyságát és erősségét abban látta, hogy minden polgár érdeklődjék az állam dolgai iránt. Ezért keresztülvitte, hogy a közügyekkel foglalkozó szegény polgárok napidíjat kapjanak. És sikerült is polgártársainak tettvágását minden irányban fölkelteni.

A tengereken az athéniek kezébe került a kereskedelem, s a Piraeus az akkori világ legforgalmasabb kikötőjévé lett. Az anyagi jóléttel együtt járt a tudományok, a művészetek fejlődése s a nép műveltségének emelkedése. Ekkor élt *Pheidias*, a görögök leghíresebb szobrása, és athéniek voltak a színműírás első mesterei is: *Aischylos*, *Sophokles*, *Euripides* és *Aristophanes*. A történetírás terén *Thukydides* és *Xenophon* tűntek ki és öreg napjaira Athénben telepedett meg *Herodotos* is, akit a történetírás atyjának szoktak nevezni.

Nagy gondot fordított Perikles a város szépítésére is. Az állam erre a célra évenként tekintélyes összegeket bocsátott rendelkezésére. Az Akropolisz remek templomokkal és egyéb művészi középületekkel oly díszessé tette, hogy ahhoz fogható nem volt egész Görögországban. Alulról márványlépcsőzet vezetett fel az Akropolisz oszlopsoros csarnokához, a *Propylaidához*, amely mögött Athene istennő hatalmas szobra emelkedett. A főhelyet a két legszebb templom foglalta el: a *Parthenon* és az *Erechtheion*. Az Akropolisz egykori szépségének csak romjai maradtak reánk s még ezek is csodálatot keltenek bennünk. Érthető tehát, hogy az athénieket büszkeséggel töltötte el városuk szépsége s hatalma és az állam vezetését aggodalom nélkül reá merték bízni arra a polgártársukra, akinek mindezt köszönhették.

A peloponnesosi háború.

Spárta és Athén a háborús összeütközések elkerülése végett abban egyeztek meg, hogy egymás szövetségeseit nem csábítják el. Az olyan vá-